

2016/2017. tanév

Megyei/fővárosi forduló

II. kategória, 9-10. évfolyam

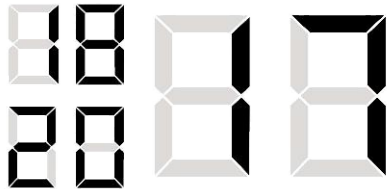
**Írásbeli feladatlap
versenyző példánya**

A versenyző tanuló kódszáma:

A kódszámot a 2. feladat fölé is fel kell írni, hogy minden lapon rajta legyen.

Elért pontszám:

/119 pont

Üdvözlünk, kedves Versenyző!

Arra ébredtél, hogy ma van a Bod. Vajon felkészültél? Biztosan! Hiszen már azt sem tudod, hányat írunk, álmodban is 1817-ben barangolsz. Már az a furcsa, ha mobilt és laptopot látsz.

Itt az ideje, hogy kamatoztasd tudásod! Gyere velünk, nézzünk vissza a múltba együtt!

90 perc áll rendelkezésedre a feladatok megoldására.

Mielőtt belevetted magad a munkába, javasoljuk, **tekintsd át**, milyen feladatok és **mellékletek** várnak rád, és ennek tükrében tervezd, hogyan használod fel az idődet!

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal** töltsd ki!

A feladatlaphoz a következő mellékletek tartoznak:

- Könyves Magazin 2016/3.,
  - 6 db szövegrészlet, 3 oldalnyi,
  - 4 db könyvtári szórólap (BME OMIKK 2 db, óbudai Platán, OPKM értesítő különgyűjtemény).
- A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.

1817-ben jelent meg a *Tudományos Gyűjtemény*. Az évforduló alkalmából különleges, új kiadást tervezünk. A lap eredeti, első számát szeretnénk „modernizálva” kiadni. Segítsd a grafikus szakmai információkkal!

Milyen adatoknak, információknak kell mindenképpen szerepelniük a címlapon, hogy megfeleljen a mai kor szakmai elvárásainak?

Használd mintának a mellékletül kapott folyóiratszámot!

a) Folytasd a sort további négy szükséges elemmel!

- folyóirat címe
- vonalkód

A modernizált 1817-es számhoz impresszum is szükséges.

b) Hányadik oldalon találtad a *Könyves Magazin* impresszumát?

c) A mellékelt folyóirat és az alábbi leírás alapján állítsd össze a *Tudományos Gyűjtemény* első számának impresszumát!

A *Tudományos Gyűjtemény* az első magyar jelentős, tartós életű (1817 és 1841 között, 25 éven át létezett), tudományos, enciklopédikus jellegű havi folyóirat volt. Megjelenését Fejér György (mint szerkesztő) és Trattner János Tamás (mint kiadó) kezdeményezte. Így jelent meg az első szám Pesten, Trattner János Tamás „betűivel és költségén.” Az első szám írói közt szerepelt: Kultsár István színigazgató, Folnesics János Lajos tanár, Horváth István egyetemi tanár, Jankovich Miklós történész.

Vörösmarty az általa szerkesztett első kötetben megszólaltatta Kazinczyt és Kölcseyt is. Vörösmartyék felsorakoztak Széchenyi társadalmi reformjai mögé. 1828–1832 között rendszerint itt jelent meg az első tudósítás Széchenyi javaslatairól.

Szerkesztői: Fejér György (1817–1818); Vass László (1818–1819); Thaisz András (1819–1828); Vörösmarty Mihály (1828–1833); Horvát István (1833–1837); Károlyi István (1837–1841)

Az Arcanum Digitális Tudománytár leírása alapján

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	

d) Nincs minden adat a fenti leírásban. Melyek azok, amelyek vagy további kutatást igényelnek, vagy át kell gondolni, hogy ebben a modern kiadásban lesznek-e ilyen feladatok, adatok?

Most, hogy lapozgatod ezt a magazint, látsz benne a múlthoz, az időhöz kapcsolódó írásokat a 24. és a 48. oldalon kezdődően. A cikkek három művet is bemutatnak, amik viszont nem szerepelnek a **9. oldalon található listában**.

a) A 9. oldalon található *Könyves Blokk* helyett milyen címet/alcímet adnál ennek az oldalnak/listának, hogy szakmailag is megfeleljen, és mutassa a funkcióját?

b) Mire való ez a rész? Miért lenne fontos, hogy ne csak a *Könyves Blokk* c. rovatban szereplő művek szerepeljenek benne? Mivel indokolnád a szerkesztőnek, hogy kerüljön bele minden könyv, amit a lapszámban bemutatnak?

c) Tegyéél javaslatot a fent említett három mű ebben a listában való elhelyezésére az alábbi táblázat segítségével!

Melyik sor/mű után?	Konkrét javaslat, ahogyan be kellene írni (a 9. oldalon látható mintának megfelelően)

A két cikkből az elsőhöz nem készültek címkék.

Nézd meg mintának a 48. oldalon lévőkét vagy a lap bármely másik cikkét!

d) Az internet és/vagy a könyvtárak világában a címkét máshogy is mondják. Milyen más szakkifejezést ismersz ezekre a kifejezésekre, erre a funkcióra? Írj egyet!

e) Miért szükséges, hogy minden cikknek legyen címkéje? Mire való? Két okot íráj!

16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	

Nagykőrösre érkeztél, látogass el ahhoz a házhoz, ahol a 200 éve született Arany János munkásságának emlékeit őrzik! Itt többek között láthatod Arany íróasztalát is (5. oldal). A *Könyves Magazin*ban (70-71. o.) pedig egy mai magyar Kossuth-díjas író, drámaíró, esszéistáét.

Készíts a képhez a magazin *Tárgyalás* c. rovatához hasonló magyarázatokat az alábbiak szerint! Használd a mellékletben kapott szövegrészekből azokat, amelyeket hasznosnak látsz!

a) Írj 3-4 mondatot a képhez Arany munkakörnyezetéről általában! A szöveg legalább öt, a mellékletekben is megtalálható információt tartalmazzon!

Szöveg: Versenyző Viki

Kép: Oláh Róbert, Arany János Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, Nagykőrös

Nagykőrös ...

b) Helyezz el az Arany íróasztaláról készült képen három rövid, magyarázó feliratot úgy, hogy a kapott példához hasonló jellegű legyen! A feliratok tartalmazzanak olyan információkat, melyek a képen nem láthatóak, de a mellékletben lévő szövegrészeket alátámasztanak. A feliratokat írd a szövegdobozokba!

c) Ezután a szövegdoboz számát írd az Arany íróasztalról készült kép megfelelő helyére!

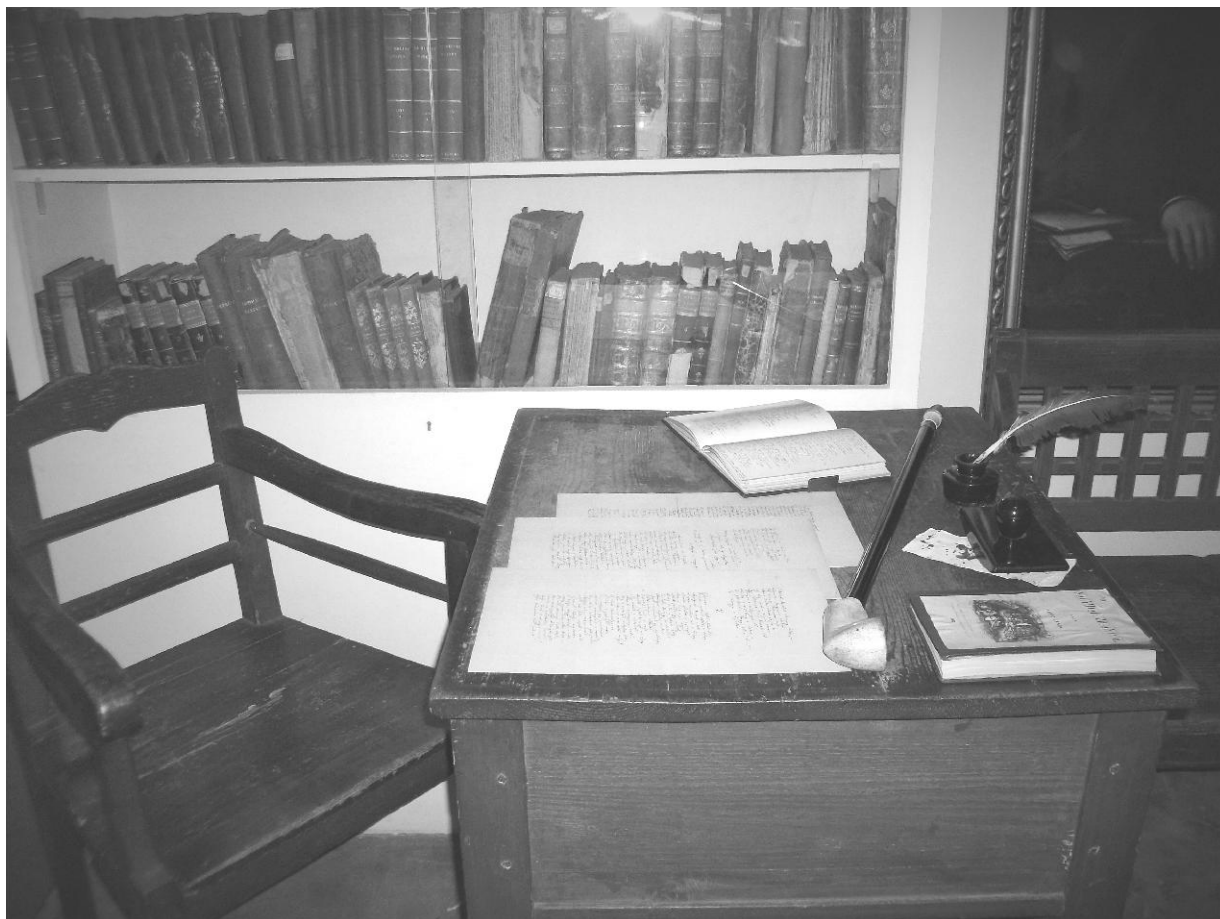
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	
56.	
57.	
58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	

1

2

3

d) A mellékletben a 2. számú szövegrészlet **forrását** hogyan kellett volna feltüntetni? Készítsd el ide a hivatkozást!

1817

4.

2017

Egyre jobban érdekel a XIX. század íróinak világa. A mellékelt forrásrészleteket kevésnek találod kíváncsiságodhoz. A kapott mellékletek hatására az országos pedagógiai könyvtár (OPKM) értesítő különgyűjteménye is felkeltette érdeklődésed.

a) Arany 1817-ben született. Kisiskolás éveiből találhatsz iskolai évkönyvet (értesítőt)? Indokold válaszod!

b) És nagykőrösi tanársága idejéből? Indokold válaszod!

c) Szívesen megnéznéd, hogy a gimnázium ma hogyan őrzi Arany emlékét. E célra is találhatsz iskolai évkönyvet? Indokold válaszod!

d) A helyi hagyományőrzés gyökereit is szeretnéd jobban megismerni. Ehhez kézbe vennéd azt a könyvet, amiből a melléklet 5. részlete idéz. Egy könyvtár online katalógusában – az alábbi keresési felületet alkalmazva – hogyan keresnéd a művet? Írd be a keresőkérdést!

Egyszerű keresés

Cím:

65.	
66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
71.	

200 év nagy idő. Az évszázadok az írók munkájában sok változást hoztak, de állandó elemek is felfedezhetők.

Hasonlítsd össze a két író asztalát, munkamódszerét a rendelkezésre álló képi és szöveges források alapján! Keress hasonlóságot és különbséget is! Koncentrálj az információ-, a dokumentumhasználat és a szellemi munka technikája szempontjából fontosakra!

a) Töltsd ki a táblázat minden celláját a különbözőségekről, hasonlóságokról!

Szempon	Író→	<i>Arany János</i>	
Íráshoz használt 3-3 különböző eszköz			
Az alkotómunka forrásai közül 1-1			
			az író által berendezett, eredeti helyen
		pipa	

b) A források segítségével fogalmazd meg 4-5 mondatban, miben változott és miben nem a két író munkássága között eltelt időben egy író dolgozószobája, milyen eszközök segítik a munkáját! Rövid szövegben a mellékletben talált egyik forrásszöveget hivatkozással együtt építsd be! Úgy járj el, mintha egy beadandó dolgozat egy részlete lenne!

72.	
73.	
74.	
75.	
76.	
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	
82.	
83.	
84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	

Egyre jobban érdekel a korszak. Egyre több a kérdésed... Tudod, hogy ebben a könyvtárak sokat segíthetnek, de a könyvtárhasználatot érdemes tervezni. Az alábbi tervet készítetted.

Időpont	Helyszín	Feladat
Hétfő 12.00-14.00	OPKM	
Kedd 14.00-16.00	BME OMIKK olvasóterem	
Szerda 16.00-18.00	otthon	Az eddig összegyűjtött források, információk rendezése
Csütörtök 9.00	iskolai könyvtár	
Péntek 11.00-12.00	Platán	

a) A szórólapok segítségével jelöld az Időpont oszlop könyvtárakra vonatkozó celláiban, hogy időterved jó (✓) vagy nem (✗)!

b) Az alábbi feladatokat szeretnéd megoldani. Írd a fenti táblázat Feladat oszlopába a témakör sorszámát, melyiket melyik helyszínen a leglogikusabb megoldanod!

1. Arany verseit szeretnéd gyerekeknek bemutatni ismert színészek hangján.
2. A korszak lakásai műszaki felszereltségének, az elérhető technikai újításoknak szeretnél alaposan utánajárni.
3. Fizika óra előtt le kell ellenőrizni, hogy Jedlik Ányos tényleg 1817-ben lépett-e be a Szent Benedek-rendbe.
4. Az 1817-ben használt olvasókönyvek és olvasástanítási módszerek a korszakban.
5. A nemzetközi sajtóban keresel kerékpártörténeti információkat.

c) Azt is érdemes áttekinteni, hogy Te, középiskolás, beiratkozott olvasóként mely szolgáltatásokat veheted igénybe az egyes könyvtárakban, ha a korszak után kutatsz. A szórólapok alapján jelöld a táblázatban az alábbiak szerint!

- ☺ Igénybe veheted.
 X Nem veheted igénybe.
 ? Nincs információ a szórólapokon.

d) A táblázat utolsó sorát is töltsd ki!

Szolgáltatás	BME OMIKK	Platán	OPKM értesítő különgyűjtemény
kölcsönzés			
könyvtárközi kölcsönzés			
fénymásolás			
internethasználat			
előfizetési adatbázisokhoz való hozzáférés			
a könyvtár típusa:			

93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	
99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	
109.	
110.	
111.	
112.	
113.	
114.	
115.	
116.	
117.	
118.	
119.	

Örülünk, hogy részt vettél ebben a munkában! Viszontlátásra a következő fordulóban!

Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak!

A mellékleteket nem kell visszaadni, azokat megtarthatod.